

Glosariusz

Roczny kurs prawa i tłumaczeń prawniczych

Prawo cywilne, osoba fizyczna, osoba prawna, czynność prawna

Kodeks cywilny – the Civil Code

Księga I. Część ogólna – Book I. General Provisions

Księga II. Własność i inne prawa rzeczowe – Book II. Ownership and other Real Rights

Księga III. Zobowiązania – Book III. Obligations

Księga IV. Spadki – Book IV. Succession

osoba fizyczna – a natural person/individual

osoba prawna – a legal person / a legal entity (+ *informacje w dalszej części glosariusza*)

jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną – an organisational unit which is not a legal person, but which is accorded legal capacity by the law/ *de facto* legal person

czynność prawna – a legal transaction/act in law

Article 56

Czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażone, lecz również te, które wynikają z ustawy, z zasad współżycia społecznego i z ustalonych zwyczajów.

A legal transaction gives rise not only to the effects expressed therein, but also to effects which stem from the law, from the principles of community life, and from custom.

oświadczenie woli – declaration of intent

Article 60

Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (oświadczenie woli).

Subject to the exceptions provided for by the law, the intent of a person performing a legal transaction may be expressed by any conduct of this person which manifests their intent in a sufficient manner, including the intent being manifested electronically (declaration of intent).

wady oświadczenia woli – defects in the declaration of intent / vices of consent

warunek – a condition

Article 89

Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych albo wynikających z właściwości czynności prawnej, powstanie lub ustanie skutków czynności prawnej można uzależnić od zdarzenia przyszłego i niepewnego (warunek).

Subject to the exceptions provided for by the law or resulting from the nature of a legal transaction, whether the effects of the legal transaction arise or cease may be made conditional on an uncertain event in the future (condition).

termin – period / time limit / date

zwykła forma pisemna – the written form (a document made in writing)

forma pisemna z datą pewną – the written form with authenticated date

forma pisemna z podpisem notarialnie poświadczonym – the written form with a notarised signature (notarised form)

akt notarialny – a notarial deed

Pełnomocnictwo, termin i warunek, przedawnienie

przedstawiciel – a representative

pełnomocnik – an attorney/attorney-in-fact

pełnomocnictwo – a power of attorney (PoA)

pełnomocnictwo ogólne – a general PoA

pełnomocnictwo do poszczególnych czynności – a PoA to perform (a) specific transaction(s)

pełnomocnictwo rodzajowe – a PoA to perform a certain type of transactions

prokura – a commercial power of attorney; a commercial proxy;

prokurent – a holder of a commercial power of attorney; a commercial proxy; a registered commercial proxy; a registered commercial attorney

przedawnienie roszczeń – limitation of claims

termin przedawnienia – limitation period

Article 117

§ 1. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu.

Subject to the exceptions provided for by the law, property claims become barred by the statute of limitations.

Kluczowe terminy w kontekście

(opracowanie: Anna Rucińska)

- zdolność prawna [general legal capacity/legal capacity] – możliwość bycia podmiotem stosunków prawnych, uzyskiwania praw i zaciągania zobowiązań.
- zdolność do czynności prawnych [capacity to perform (for) legal transactions/acts in law/juridical acts]
- pełnoletność [age of majority/lawful age/legal age] osiąga się w chwili ukończenia 18 lat. Wyjątek: kobieta, która ukończyła 16 lat i wstępuje w związek małżeński, staje się pełnoletnia. W języku angielskim taką osobę określa się mianem emancipated minor.
- ubezwłasnowolnienie [legal incapacitation/interdiction]
 - całkowite [full]
 - częściowe [partial]
- osoba ubezwłasnowolniona [legally incapacitated person/interdict]
- osoba prawna [legal entity/legal person/body corporate/juridical person]
- ułomna osoba prawna [de facto legal person/ unincorporated entity] – jednostka organizacyjna bez osobowości prawnej
- przedstawicielstwo [representation]:
 - ustawowe [statutory]
 - oparte na pełnomocnictwie [power of attorney/proxy/procuration] – oświadczeniu woli [declaration of will/declaration of intent] reprezentowanego [representee]
- strony pełnomocnictwa:
 - pełnomocnik [attorney-in-fact/proxy/agent/grantee]
 - mocodawca [principal/grantor]
 - UWAGA: plenipotentiary – esp. a representative of a government in a foreign country (głównie w kontekście dyplomatycznym lub rządowym)
- dokument pełnomocnictwa [power of attorney/proxy instrument]
- umocowanie [authority/conferred authority] – uprawnienie wynikające z pełnomocnictwa
- rodzaje pełnomocnictwa:
 - pełnomocnictwo ogólne [general]
 - pełnomocnictwo rodzajowe [specific]
 - pełnomocnictwo szczególne [special/limited]
- zakaz dokonywania czynności prawnej „z samym sobą” [self-dealing]

- czynnością prawną „z samym sobą” jest czynność, w której jedną stroną jest mocodawca reprezentowany przez pełnomocnika, zaś drugą stroną osoba będąca tym właśnie pełnomocnikiem.
- terminy używane w pełnomocnictwach (dokumentach) amerykańskich i brytyjskich:
 - attorneys appointed severally, attorneys appointed to act severally, each attorney is empowered to act alone
 - attorneys appointed to act jointly
 - (duly) authorised signatory (UWAGA! Osoba umocowana wyłącznie do składania podpisów)
 - registered agent (UWAGA! w prawie spółek – pełnomocnik do doręczeń)
- przedawnienie [limitation/prescription/barring by statute of limitations/liberative prescription] – sytuacja, w której dzięki upływowi czasu dłużnik może skutecznie uwolnić się od spełnienia świadczenia
- bieg przedawnienia rozpoczyna się w dniu, w którym roszczenie stało się [running of the limitation period] wymagalne [enforceable/actionable].
- przerwanie biegu przedawnienia [interruption of the limitation period]
- zawieszenie (wstrzymanie) biegu przedawnienia [tolling/suspension of the limitation period]
- przedawnione roszczenie [time-barred/prescribed/barred by limitation]

WADY OŚWIADCZENIA WOLI W COMMON LAW

- wprowadzenie w błąd [misrepresentation]
- przymus [duress]
- nieuprawniony wpływ [undue influence]

SKUTKI WAD OŚWIADCZENIA WOLI W COMMON LAW

- nieważność
- wzruszalność (nieważność względna) [avoidance]
- unieważnienie czynności prawnej [rescission]